

Kommunstyrelsen

Motion – Föreningarnas värdegrund

Motion den 16 september 2019 av Esa Örmä (SD)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen att besluta följande.

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige fattar följande beslut.

1. Kommunfullmäktige noterar att föreningarna redan behöver följa Europakonventionen då den är inkorporerad i svensk lag, samt att riktlinjerna för lokalupplåtelse av kulturlokaler redan medger uthyrning till politiska partier i mån av plats.
2. Kommunfullmäktige noterar att det är möjligt för politiska partier att hyra lokal av de föreningar och kulturhus som har kommunala upplåtelseavtal. I övrigt avslår kommunfullmäktige förslaget om att kommunen ska villkora beviljandet av föreningsbidrag med kravet att föreningar som hyr ut sina egna lokaler ska vara skyldiga att hyra ut till politiska partier.

Motionen är därmed färdigbehandlad.

Sammanfattning av ärendet

I motionen föreslås att kommunen ska avkräva alla bidragssökande föreningar en skriftlig förhandsförsäkran om att föreningen utan förbehåll bejakar och tillstyrker artiklar 9 och 10 av Europakonventionen för mänskliga rättigheter. I motionen föreslås även att alla bidragssökande föreningar som hyr ut lokaler lämnar en skriftlig förhandsförsäkran om att föreningen avser att medge uthyrning till alla politiska partier med representation i Nacka kommunfullmäktige och/eller riksdagen, utan åtskillnad relativt andra hyresgäster.

Ärendet är berett i kulturnämnden och fritidsnämnden som båda föreslår att motionen avslås bland annat mot bakgrund att Europakonventionen är inkorporerad i svensk lag varför föreningar har att följa denna lag liksom andra lagar i Sverige, samt mot att kommunen ej har rådighet över föreningars egna lokaler.

Stadsledningskontoret kan konstatera att föreningarna redan idag behöver följa Europakonventionen och att riktlinjerna för lokalupplåtelse av kulturlokaler redan medger uthyrning till politiska partier i mån av plats. Att däremot avkräva bidragssökande föreningar som hyr ut lokaler en försäkran om att hyra ut till just

politiska partier bedöms som alltför långtgående, då det inte är en kommunal angelägenhet att styra hur föreningar hyr ut sina egenägda lokaler. Däremot kan det konstateras att föreningar och kulturhus som har kommunala upplåtelseavtal ska hyra ut lokaler till politiska partier. Mot bakgrund av ovanstående föreslår därför stadsledningskontoret att kommunfullmäktige noterar att det är möjligt för politiska partier att hyra lokal av de föreningar och kulturhus som har kommunala upplåtelseavtal. I övrigt förslås att kommunfullmäktige avslår förslaget om att kommunen ska villkora beviljandet av föreningsbidrag med kravet att föreningar som hyr ut sina egna lokaler ska vara skyldiga att hyra ut till politiska partier.

Förslagen i motionen

I motionen föreslås att:

Att Nacka kommun avfordrar alla bidragssökande föreningar en skriftlig förhandsförsäkran om att föreningen utan förbehåll bejakar och tillstyrker artiklar 9 och 10 av Europakonventionen för mänskliga rättigheter.

Att Nacka kommun avfordrar alla bidragssökande föreningar, som hyr ut lokaler, en skriftlig förhandsförsäkran om att föreningen avser att medge uthyrning till alla politiska partier med representation i Nacka kommunfullmäktige och/eller riksdagen, utan åtskillnad relativt andra hyresgäster.

Ärendets beredning

Motionen har remitterats till kulturnämnden och fritidsnämnden. Till kommunstyrelsens arbetsutskott presenteras nu den samlade stadsledningskontorets samlade bedömning.

Remissinstansernas synpunkter

Motionen har beretts av kulturnämnden och fritidsnämnden och nedan redogörs för nämndernas förslag till beslut.

Kulturnämnden

Av kulturnämndens beslutsunderlag framgår i korthet följande. Europakonventionen är inkorporerad genom svensk lag varför föreningar har att följa denna lag liksom andra lagar i Sverige. De föreningar inom kulturnämndens område som hyr ut lokaler är föreningar som har egna anläggningar. Dessa anläggningar har kommunen inte rådighet att bestämma över. Föreningar med egna lokaler är alltså fria att hyra ut dessa som de önskar.

Kulturnämnden fastställer taxor, riktlinjer och fördelningsprinciper för lokalupplåtelse i kulturlokaler. Kulturnämnden har ingått avtal för lokalupplåtelse i nedan angivna kulturhus.

- Dieselverkstaden
- Boo folkets hus
- Älta Kulturknut
- Fisksätra folkets hus

Huvudsyftet med lokalupplåtelseavtalen är att tillhandahålla lokaler för kulturverksamhet i så hög grad som möjligt under hela året. Riktlinjerna för lokalupplåtelse i kulturlokaler anger att uthyrningen ska vara konkurrensneutral och främja ett utbud av ändamålsenliga mötesplatser och arenor för kultur- och fritidsverksamhet i Nacka. Uthyrning på attraktiva tider ska i första hand ske till kulturverksamhet riktad till de prioriterade målgrupperna barn, ungdomar och personer med funktionsvariationer. Mesta möjliga rättvisa mellan olika aktiviteter och föreningar/anordnare ska råda. Fördelningen av tider ska ske så att verksamheter för flickor och pojkar får så lika andel tid och så lika attraktiv tid som möjligt i anläggningarna. I lokalerna ska det bedrivas ett brett och varierat kulturutbud av aktiviteter. Några lokaler har särskild inriktning, där vissa aktiviteter har företräde. Det finns inget i riktlinjerna som motsäger att ett politiskt parti hyr in sig i kulturlokaler, däremot prioriteras uthyrning till kultur- och fritidsverksamhet. De som bokar in sig i kommunens kulturlokaler förbinder sig i och med bokningen att följa de bokningsregler som finns. De bokningsregler som finns för kommunens anläggningar är antagna av kulturnämnden respektive fritidsnämnden.

Kulturnämndens bedömning mot bakgrund av ovanstående är att förslagen i motionen ska avslås.

Fritidsnämnden

Av fritidsnämndens beslutsunderlag framgår i korthet följande. Eftersom Europakonventionen är inkorporerad i svensk lagstiftning finns inte möjligheten för föreningslivet att inte bedriva verksamhet i enlighet med den utan att begå lagbrott.

Utöver att följa svensk lagstiftning måste bidragsberättigade föreningar inom fritidsnämndens ansvarsområde vara ansluten till riks-, distrikts- eller annan regional organisation som säkerställer att föreningens verksamhet följer de föreskrifter som satts upp. Samtliga idrottsföreningar som är anslutna till Riksidrottsförbundet är exempelvis förbundna att förhålla sig till förbundets *Anvisningar för barnidrott*. Ett dokument för att följa de riktlinjer för barn- och ungdomsidrotten som utgår från det av Riksidrottsförbundet antagna idéprogrammet *Idrotten vill*.

Alla som vill oavsett kön, könsidentitet och uttryck, etnisk och social bakgrund, religion/trosuppfattning, funktionsförmåga, sexuell läggning eller ålder får vara med i föreningsdriven idrottsverksamhet.

Allas rätt att vara med innebär även att politisk åskådning eller uppfattning aldrig kan vara en grund för att utestänga någon. Alla som vill kan bli medlem i en förening. Men för att aktivt medverka i föreningens verksamhet krävs mer än så. Det är föreningens medlemmar, ledare och aktiva som ska säkerställa att föreningens och idrottsrörelsens värdegrund upprätthålls. Därför är alla som vill, och som lever och leder efter idrottsrörelsens värdegrund, välkomna att vara med i den idrottsliga verksamheten.

Med FN:s deklarationer och konventioner följer till exempel att alla människor är lika mycket värda och att samma rättigheter gäller lika för alla människor.

Alla människor ska ha rätt att säga vad de tycker och att utöva vilken religion de vill, eller ingen alls. Alla människor ska också kunna välja att vara med i föreningar. (Idrotten vill).

Exempel på andra riksorganisationer med fastslagna riktlinjer för hur verksamheten ska bedrivas är Scouterna, som har Scouternas strategi 2015 – 2025, eller Sverok, riksorganisationen för spelhobby, som har uttalade styrdokument för sina medlemsföreningar att följa.

De föreningar inom fritidsnämndens område som hyr ut lokaler är föreningar som har egna anläggningar. Dessa anläggningar har kommunen inte rådighet att bestämma över. Föreningar med egna lokaler är alltså fria att hyra ut dessa som de önskar.

De föreningar som bokar in sig i kommunens anläggningar förbinder sig i och med bokningen att följa de bokningsregler som finns. Bokningsreglerna fastställer att en bokning inte får överlåtas till annan part. De bokningsregler som finns för kommunens anläggningar är antagna av fritidsnämnden.

Fritidsnämndens bedömning mot bakgrund av ovanstående är att förslagen i motionen ska avslås.

Stadsledningskontorets samlade bedömning

Stadsledningskontoret konstaterar inledningsvis att både kulturnämnden och fritidsnämnden framhåller att Europakonventionen inklusive artikel 9 om tankefrihet, samvetsfrihet och religionsfrihet samt artikel 10 om yttrandefrihet, är inkorporerad i svensk lag varför föreningar har att följa denna lag. Vidare konstateras att föreningar som beviljas föreningsbidrag från fritidsnämnden måste uppfylla kriteriet att vara ansluten till riks-, distrikts- eller annan regional organisation och därigenom säkerställs att föreningens verksamhet följer de föreskrifter som satts upp i exempelvis värdegrundsfrågor. Kulturnämndens riktlinjer för kulturstöd gör gällande att kulturstöd inte beviljas organisationer som motarbetar demokratin eller bedriver diskriminerande verksamhet. Kulturnämnden har ingått avtal för lokalupplåtelse i fyra av kommunens kulturhus i syfte att tillhandahålla lokaler för kulturverksamhet i så hög grad som möjligt under hela året. Det finns inget i riktlinjerna för upplåtelseavtalen som motsäger att politiska partier hyr in sig i lokalerna. Stadsledningskontoret konstaterar därmed att föreningar som har kommunala upplåtelseavtal ska hyra ut lokaler till politiska partier. Det ska noteras att uthyrning till kultur- och fritidsverksamhet är prioriterad.

I motionen förslås, såsom stadsledningskontoret uppfattar det, att ansvarig nämnd ska villkora beviljandet av föreningsbidrag med kravet att föreningar som hyr ut sina lokaler ska vara skyldiga att hyra ut till just politiska partier. Stadsledningskontoret instämmer här i kulturnämndens respektive fritidsnämndens bedömning att kommunen inte har rådighet över hur föreningar hyr ut sina egna lokaler och bedömer inte heller att ansvarig nämnd ska villkora beviljandet av föreningsbidrag med krav om uthyrning till politiska partier då det inte anses vara en kommunal angelägenhet att styra hur föreningar hyr ut sina egenägda lokaler. Däremot kan det konstateras att föreningar som har kommunala

upplåtelseavtal ska hyra ut lokaler till politiska partier. Mot bakgrund av ovanstående föreslår därför stadsledningskontoret att kommunfullmäktige noterar att det är möjligt för politiska partier att hyra lokal av de föreningar och kulturhus som har kommunala upplåtelseavtal samt att kommunfullmäktige avslår förslaget om att kommunen ska villkora beviljandet av föreningsbidrag med kravet att föreningar som hyr ut sina egna lokaler ska vara skyldiga att hyra ut till politiska partier. Stadsledningskontoret föreslår även att det noteras att föreningarna redan behöver följa Europakonventionen då den är inkorporerad i svensk lag, samt att riktlinjerna för lokalupplåtelse av kulturlokaler redan medger uthyrning till politiska partier i mån av plats.

Ekonomiska konsekvenser

Förslag till beslut innebär inga ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Förslag till beslut innebär inga konsekvenser för barn

Handlingar i ärendet

Bilaga 1 Motion – Föreningarnas värdegrund (SD)

Bilaga 2 Protokollsutdrag från kulturnämnden den 26 maj 2020 § 25

Bilaga 3 Protokollsutdrag från fritidsnämnden den 22 april 2020 § 27

Anders Mebius
Kultur- och fritidsdirektör
Stadsledningskontoret

Anna Kristiansson
Utvecklingsledare
Kultur- och fritidsenheten